

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

Líska

Do rozesílky 10/2016 jsme připravili upozornění na grantové výzvy, pozvánky a informace o akcích v regionu, zajímavé články i příklady dobré praxe. Tento týden je **Evropským týdnem udržitelného rozvoje**, <http://www.tydenudrizitelnosti.cz/>

Až do konce června probíhá v našem regionu 4. ročník osvětové kampaně **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**. Hlavní akcí kampaně je víkend otevřených zahrad, 11.-12. června. V Hostětíně připravují na neděli 12. června **Zahradní slavnost s farmářským trhem**, www.hostetin.veronica.cz. Zapojit se můžete například prostřednictvím **fotografické soutěže o zajímavý prvek přírodní zahrady**.

V úterý 31. května jsme ukončili 4. ročník osvětové kampaně **Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Akce do diáře:

- ✓ V **pátek 10. června** vás zveme na **Den pro přírodu na hradě Malenovice** ve Zlíně aneb XIII. Krajský veletrh EVVO. Připravujeme celodenní program pro malé i velké, školy i rodiče s dětmi, více na www.liska-evvo.cz
- ✓ 20.-21. října proběhne tradiční **setkání pedagogů MŠ** na Hájence v Semetíně, Vsetín
- ✓ 2. listopadu proběhne **XVI. Krajská konference o EVVO** ve 14115 Baťově institutu ve Zlíně, hlavním tématem bude Odkud se bere jídlo (příběhy jídla).

- **Podrobný přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>
- **Metodické listy** pro učitele a **listy skřítky Lískáčka** pravidelně zasíláme jen členům Klubu LÍSKY.

Dnešní citát: „ Země je jedním domovem a lidstvo jeho obyvateli...“

[Bahá'u'lláh](#)

V příloze najdete:

- 1 - Rozesílku 10/2016 - celý text v PDF
- 2 - plakát Den pro přírodu
- 3 – plakátek Zahradní slavnost v Hostětíně

Klub Líska má 60 členů, je pro nás velkou radostí a motivací.

Děkujeme za Vaši přízeň a podporu.

Pokud se Vám programy a činnosti Líska líbí, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje, můžete se stát členem Klubu Líska i Vy. Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Členství v klubu můžete též darovat jako dárek.

Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění.

Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly. **Podívejte se na novou kampaň:** <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Centrum Čalantika je jméno chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce, kde žije více než 12 tisíc lidí.

Čalantika je však také název **centra pro vzdělání a volný čas**, které poskytuje základní vzdělání dětem z velmi chudých poměrů a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum nabízí vzdělání také rodičům a opatrovníkům dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity. <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Společnost Člověk v tísní vznikla jako humanitární organizace s cílem pomáhat lidem v krizových oblastech.

Provozovatelem e-shopu Skutečný dárek je společnost Člověk v tísní, o.p.s. Nákupem Skutečných dárků přispíváte do sbírky **Skutečná pomoc** (www.skutecnapomoc.cz), díky níž Člověk v tísní zlepšuje životy lidí nejen v chudých zemích světa. Člověk v tísní pracuje také v České republice. Pomáhá lidem při každých povodních. V Čechách i na Moravě poskytuje sociální služby, pomáhá studentům i pedagogům na téměř 3 000 školách, doučuje děti ze sociálně slabších rodin. Každoročně pořádá festival Jeden svět. **Pro více informací navštivte www.clovekvtsni.cz. O pomoci v ČR se dozvíte také na stránkách www.lepsiskolaprovsechny.cz**

Aktuality a novinky

❖ Evropský týden udržitelného rozvoje

Jde o celoevropskou iniciativu propagující myšlenku **udržitelného rozvoje** a iniciativy, které se udržitelnému rozvoji věnují. Poprvé proběhl v týdnu od 30. května do 5. června 2015 jako souhrn konferencí, výstav, trhů, filmových promítání, komunitních akcí, prezentací udržitelných podniků, vzdělávacích projektů a dalších aktivit po celém území ČR i Evropy. Celkem se zapojilo 29 zemí a uskutečnilo se 3690 akcí. Česká republika byla s 92 akcemi nejuspěšnější z nových účastnických zemí. **Letošní ročník se uskuteční opět mezi 30. květnem a 5. červnem.** Více na <http://www.tydenudrizitelnosti.cz/>

❖ 17. června je DEN PRÁZDNÝCH TŘÍD. Přidáte se?

V pátek 17. června je „Den prázdných tříd“ - všechny školní zahrady, hřiště a parky v blízkosti škol měly praskat ve švech. Na rozdíl od školních tříd.

Dejte vědět školám ve vašem okolí, aby se připojily a naplánovaly si tento školní den (nebo alespoň jednu vyučovací hodinu) pod širým nebem: na školní zahradě, dvoře či hřišti, v blízkém parku nebo někde v přírodě. Připojit se mohou jednotlivé třídy i celé školy, a to jakékoliv: mateřské, základní, základní umělecké, střední... Čím více „prázdných tříd“, tím lépe!

Další podrobnosti o „Dni prázdných tříd“, včetně námětů na venkovní aktivity s dětmi: http://www.nadace-promeny.cz/.../404_pripojte-se-17-cervna-ke...

Jak zjistil náš nedávno provedený výzkum ČESKÉ DĚTI VENKU, zdejší školáci ve věku 7-15 let se během výuky i přestávek dostanou ven jen minimálně. Vliv pobytu venku v přírodě na učení a celkový rozvoj dětí je přitom prokazatelně pozitivní. DEN PRÁZDNÝCH TŘÍD tak může být prvním malým krokem k větší změně přístupu škol k využívání jejich venkovního prostředí.

Více o výzkumu „České děti venku“: <http://www.nadace-promeny.cz/cz/vyzkum.html>

❖ Žákovská badatelská konference 2016

ŽA-BA-KO, neboli žákovská badatelská konference, jejímiž pořadateli byli již popáté LÍSKA, z. s., Muzeum regionu Valašsko, p. o. a Základní škola Vsetín, Sychrov 97, se konala 5. května 2016 v prostorách zámku na Vsetíně za účasti více než sto padesáti hostů, posluchačů i aktivních účastníků.

Cílem této konference je nabídnout prostředí, kde mohou žáci základních škol, kteří mají zájem o přírodní vědy (přírodopis, zeměpis, fyziku, chemii), představit své vlastní projekty a bádání veřejně, před publikem svých vrstevníků, ale i odborníků z oboru.

ŽA-BA-KO se již tradičně uskutečnila pod odbornou záštitou Katedry biologie Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a pod záštitou PaedDr. Petra Navrátila, člena rady Zlínského kraje, který konferenci zahájil a také pod záštitou Mgr. Simony Hlaváčové, první místostarostky města Vsetín.

Letos se nám podařilo připravit i malé překvapení, zapojené školy obdržely Sborník ŽA-BA-KO, který obsahoval shrnutí z posledních čtyř ročníků, a byl na této 5. konferenci pokřtěn. Křtil ho osobně radní Zlínského kraje doktor Petr Navrátil a za kmotry sborníku byli RNDr. Jarmila Dupejová z Oddělení ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje, Petr Stodůlka, grafik a tvůrce sborníku a RNDr. Martin Jáč z Univerzity Palackého v Olomouci. Sborník mohl být vydán díky projektu „**Poznááme přírodu společně**“, který podpořil finančně i Zlínský kraj.

V letošním ročníku žákovské badatelské konference se sešlo třináct příspěvků z osmi škol Zlínského kraje. Někteří žáci prezentovali jako jednotlivci, třeba Jakub Bureš z Církevní základní a mateřské školy ve Zlíně, či Markéta Hurtová ze ZŠ Vsetín, Luh. Výsledky svých projektů představily ale také skupiny žáků například ze ZŠ Vsetín, Rokytnice a ZŠ Vsetín, Sychrov 97 i dalších.

Program celé konference:

- *Školní družina ZŠ Liptál pod vedením paní vychovatelky Petry Pilné, prezentace: Ptáci v našem okolí
  - *Děti z 1. C, Základní školy Zlín - Malenovice, pod vedení paní učitelky Mgr. Libuše Přílučkové, prezentace: Malenovice očima Josefa Lady
  - *Markéta Hurtová, ZŠ Vsetín, Luh 1544, prezentace: Neobyčejné pokusy
  - *Tereza Čagánková, ZŠ Emila Zátopka Zlín prezentace: Jak měříme hustotu.
  - *Radka Doležalová, ZŠ Emila Zátopka Zlín: prezentace: cestování po Irsku
  - *Petr Chromčák, Václav Opletal, Petr Hradil, Kristýna Kocůrková, Markéta Kopecká, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, prezentace: Oxide, oxide, co po tobě zbyde
  - *Jakub Bureš, Církevní základní a mateřská školy ve Zlíně, prezentace: Pavouci
  - *Kateřina Bitalová, ZŠ Vsetín, Trávníky, prezentace: Pokusy
  - *Barbora Holubcová, ZŠ Vsetín, Trávníky, prezentace: Kuchyně z temnoty
  - *Jan Bartoň, Jirka Mádr, Nela Potočná, Pavla Drahoňovská, a Jeny Návrátová, ZŠ Vsetín, Sychrov 97, prezentace: cesta naší školy k titulu Fairtradová škola
  - *Dominika Mikuláštková a Veronika Vráblíková, ZŠ Vsetín, Sychrov 97, prezentace: Nález v zámeckém parku
  - *Šárka Vaculíková, Monika Hrušková a Tomáš Sklenář a Marek Janáč, ZŠ Vsetín, Sychrov 97, prezentace: Vitruviánský člověk
  - *Anna Ševčíková, Veronika Štěpánová, Eliška Trčálková a Adam Hrňa, ZŠ Vsetín, Sychrov 97, prezentace: Přírodní památka Vršky-Díly
- Atmosféra konference byla tvůrčí a inspirativní, děti, ale i učitelé si vzájemně vyměnili informace, nápady a podněty a teď se už všichni těšíme na další ŽA-BA-KO, které přijde za rok. Bádejte, vždyť je to zábava, ale také poučení, a nakonec i velká radost z toho, že jsme na něco dosáhli, něco se naučili a pochopili.

Jaroslava Ševčíková, za pořadatele

Pořadatelé:

LÍSKA, z. s.: <http://www.liska-evvo.cz/>

Muzeum regionu Valašsko, p.o.: <http://www.muzeumvalassko.cz/>

ZŠ Vsetín, Sychrov 97: <http://www.zsvsetinsychrov.cz/>

❖ Vydali jsme lískovou výroční zprávu za rok 2015

Jak se dařilo LÍSCĚ v roce 2015: Připravili jsme 110 akcí pro 19.713 osob a podíleli jsme se na dalších 15 osvětových a vzdělávacích akcích. V mateřských a základních školách jsme odučili 60 výukových programů pro 1.659 dětí (z toho 31 pro MŠ, 29 pro ZŠ).

Jsme **místním podporovatelem Fair trade**. Pokračovali jsme v práci ve skupině pro Fair trade Fairtradového města Vsetín.

Jsme jedním z aktivních hybatelů **Místní agentury 21 ve Vsetíně**.

Jsme členem koalice **Stop palmovému oleji**.

Od počátku podporujeme iniciativu Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz

Pravidelně podporujeme sociální projekty KORUNKA Luhačovice, Dobrý Anděl.

V říjnu jsme potřetí připravili akci **Vsetín proti chudobě - Žákovské sympózium o globálních problémech**. Žáci šesti vsetínských škol společně vybrali 2 projekty, na které byla zaslána finanční podpora. Člověk v tísni: částka ve výši 4.500 Kč na pořízení pumpy na čistou a zdravou vodu v Etiopii, částka 600 Kč na osvětovou kampaň postavte si svoji latrínu v Angole, www.skutecnydarek.cz. Partnerem akce byla již potřetí firma eSPORTS.cz

Koordinujeme 5 regionálních osvětových kampaní pro školy a veřejnost.

Naše klíčová témata jsou: **ptáci, stromy, přírodní zahrada, fair trade a místní udržitelná ekonomika**.

V rámci kampaní se mohou školy, organizace, jednotlivci i rodiny zapojit do soutěží, programů, vycházek a exkurzí, získat informační a metodické materiály, nebo připravit vlastní program ve své organizaci a přiblížit tak téma dětem i široké veřejnosti.

V roce 2015 poskytli členové a pracovníci Lísky více než **80 konzultací a informací školám, neziskovým organizacím a obcím**.

Zpracovali a rozeslali jsme **21 elektronických rozesílek** (10 ročníků, od roku 2005).

Ediční centrum Oříšek vydalo:

- ✓ 10 metodických listů pro pedagogy,
- ✓ 10 listů skřítky Lískáčka pro rodiny s dětmi,
- ✓ Díář 2015/2016,
- ✓ 2 čísla tematických **novin Poctivě vyrobené** (náklad 2000 ks),
- ✓ Sborník metodických listů Jak učit POLY (náklad 300 ks),
- ✓ Sborník metodických listů Zdravá a bezpečná škola (náklad 200 ks).

Zpracovali jsme **regionální průzkum** – veřejné mínění spotřebitelů v oblasti místní udržitelné ekonomiky.

Od prosince 2013 funguje pro naše příznivce **Klub LÍSKY**, jako možnost vyjádření individuální podpory poslání, projektů a programů Lísky. <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky> Klub má 60 členů.

<http://www.liska-evvo.cz/doc/vyrocní-zpravy>

❖ Vydali jsme noviny Poctivě vyrobené 6/2016

V tištěné podobě je můžete získat na Dni pro přírodu na hradě Malenovice v pátek 10. června, <http://www.liska-evvo.cz/doc/regionalni-vzdelavaci-akce>. V následujících dnech v LÍSCĚ, v našich členských střediscích či farmářských prodejnách a informačních centrech regionu.

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Na kvalitu škol i pedagogů půjde z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání** 4,5 miliardy korun. Více zde: <http://goo.gl/7l4hXU>
- **Nadace VIA vyhláší grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů: <http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- Granty Evropské nadace mládeže Vyhlášovatel **European Youth Foundation**, <http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Den pro přírodu na hradě Malenovice** ve Zlíně aneb XIII. Krajský veletrh EVVO. Připravujeme celodenní program pro malé i velké, školy i rodiče s dětmi, více na www.liska-evvo.cz
- **XXXVI. TRADIČNÍ KOSENÍ a škola ochrany přírody 2016**, zaměřené na spojení člověka a krajiny Bílých Karpat s mezinárodní účastí, 2.- 8. července a 9.-16. července v přírodní rezervaci Bílé Potoky, *plakátek v příloze*.
- **Aktuální podrobný přehled akcí** (nejen v regionu) najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>.
- **Nabídka akcí 1415 Bařův institut Zlín**, najdete na www.14-15.cz

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- Školení lektorů pro vedení malých průzkumníků přírody. Spolek Ekodomov pořádá **školení lektorů venkovních aktivit s dětmi**. Účastníci získají metodickou přípravu pro zdokonalení lektorských dovedností v neformálním vzdělávání, zejména při venkovních aktivitách s dětmi pro následné vedení kroužku Malý průzkumník přírody. **Více o školení i přihlášku naleznete na:** <http://www.ekodomov.cz/ekovychova/maly-pruzkumnik-prirody-ekologicke-krouzky/skoleni-lektoru-mpp/>
- **Repetitorium terénní přírodovědy**
 Zveme pedagogy škol a dalších vzdělávacích organizací na akreditovanou letní školu pro pedagogy Repetitorium terénní přírodovědy, která proběhne od 11. do 15. července v Krásensku a blízkém Moravském krasu. Přijďte si oživit a prohloubit přírodovědné znalosti, získat inspiraci pro terénní výuku a hlavně si po celém školním roce užít 5 dní hýčkání a péče o vás.
 Více informací a elektronická přihláška na www.lipka.cz/rychta-kalendar-akci.
 Těší se na vás kolektiv z Lipky, Mgr. Zdeňka Jičínská, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Krásensko 76, 683 04 p. Drnovice, tel. 517 385 429, mob. 736 473 849, zdenka.jicinska@lipka.cz;
www.lipka.cz/rychta

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Pozvánky a přihlášky na vzdělávací akce LÍSKY ke stažení <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

Programy a služby Líska a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy LÍSKY.
 Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
 Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>
- Nabídka výukových programů a exkurzí Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí n.M., <http://vis.bilekarpaty.cz/>
- Nabídka lektorských programů z Muzea regionu Valašsko, p. o., zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/spolecenskovedni-lektorske-programy-pro-ms-zs-ss/>
<http://www.muzeumvalassko.cz/lektorske-programy-valasske-mezirici/kdo-si-hraje-nezlobi/>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- **Nejpřehlednější a nejkompletnější přehled ubytování na Kopanicích** najdete na <http://www.iskopanice.cz/katalog-firem/ubytovani/2>, v katalogu, který spravuje Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově
- Naplánujte si návštěvu **14I15 Bařova institutu Zlín**, www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální nabídku najdete na www.muzeumvalassko.cz

Výstava **Hračky ze staré pudy**, 28. 5. do 18. 9. 2016 v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Těšit se můžete na expozici hraček z muzejních depozitářů, k vidění budou **poklady z pokojíčků našich pradědečků a prababiček**, nemálo jich ovšem pochází i ze soukromých sbírek. Dále sbírka **historických dřevěných hraček**, soukromá sbírka hraček z podniku **KAMI** zabývajících se dnes v Krhové výrobou dřevěných hraček. Malí i velcí návštěvníci nepochybně ocení **hernu s historickými exponáty hraček z Fatry Napajedla** s ukázkou současné produkce firmy, která bude volně k dispozici na hraní. Více informací na <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/hracky-ze-stare-pudy-2016/>

Výstava **Příběhy z Modré planety** v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, 28. 5. do 25. 9. 2016. Tradiční každoroční výstava výtvarných prací dětí z MŠ Krhová a studentů Gymnázia Františka Palackého Valašské Meziříčí. Informace na <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/pribehy-z-modre-planety/>

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Centrum Veronica Hostětín a LÍSKA, z.s. vyhlašují fotosoutěž na téma zajímavý prvek v přírodní zahradě**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte:

<http://www.fairtradovamesta.cz/o-fairtradovych-mestech/skoly>

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísní, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe inspirovat ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

LÍSKA od počátku podporuje a fandí iniciativě Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku. <https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>, <http://www.skutecnezdravaskola.cz>, Telefon: 732 967 206

Klip Skutečně zdravá škola od Mateřská.com je venku! Sdílejte a zpívejte.

MIXIT – Skutečně zdravý MIX: Tento mix připravila Margit Slimáková, zakladatelka iniciativy Skutečně zdravá škola. Je namixovaný na míru školákům, aby jim chutnal tak, že ho budou chtít sníst třeba každý den a zároveň, aby byl tak zdravý, že jim ho budete chtít denně dávat.

http://www.mixit.cz/hotove-mixit/musli?utm_source=zdravyMix&utm_medium=FB&utm_campaign=FB-na-web#skutecne-zdravy-mix

Zelené okénko

Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Stránky sdružení TEREZA

www.nejsetrnejsi.cz

Žijte BIO

www.bio-info.cz vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

TIP: <http://bezobalu.org/>

aktuální článek: <http://life.ihned.cz/c1-65264820-jde-to-i-jinak-z-ceske-prodejny-bezobalu-si-potravinu-odnesete-pouze-ve-vlastni-nadobe>

článek 2 roky starý, Ekolist: <http://ekolist.cz/cz/zelena-domacnost/rady-a-navody/objevte-zanikly-zpusob-nakupovani-bez-zbytecnych-obalu>

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

❖ Prodejní místa:

■ Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍSCĚ.

V nabídce je káva, čaje, čokolády, cukr i kakao. A každý výrobek má svůj jedinečný příběh. Dokážeme připravit fairtradovou kavárnu i občerstvení s využitím místních produktů, dárkové balíčky na vaše akce nebo pro přátele a partnery.

Najdete nás v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
Návštěvu si doporučujeme domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 605806840.

■ Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty).

V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Líska je podporovatelem kampaně **Za férovou čokoládu!** <http://cz.makechocolatefair.org/supporters>

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** <http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Sdružení Tradice Bílých Karpat** koordinuje facebookovou kampaň na podporu místních výrobků. Více na <http://tradicebk.cz/files/dokumenty/TZ%20kampan.pdf>

Recepty z naší kuchyně – *patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková*

Pošlete nám zajímavé a chutné recepty z vašich domácích i školních kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

■ Jitrocelový sirup

Ingredience: 500 g lístků jitrocele 250g cukru krupice 3-4 týdny času
Postup: Lístky jitrocele nejprve důkladně propláchneme pod tekoucí vodou a necháme je osušit. Pak lístky nasekáme na menší kousky do misky. Připravíme si zavařovací sklenici, do které střídavě dáváme vrstvy nasekané jitrocele a cukru. Vrstvy by měly být stejně vysoké. Vrchní část musí být vždy z cukru. Zavařovací sklenici uzavřeme celofánem a necháme stát na teplém, ale tmavém místě. Nikoliv na přímém slunci, lístky by jinak mohly hořknout. Počkáme 3-4 týdny. Mezitím se ve sklenici vytvoří hustý sirup s chutí jitrocele. Ten přecedíme do sklenice, uzavřeme a dáme do lednice. Při začínajících zdravotních obtížích stačí 3 lžičky denně. Sirup je skvělý i do čaje místo medu. Máte rádi sílu bylin? Bude se vám určitě líbit recept na pampeliškový med a meduňkový ledový čaj.

Více zde: <http://www.domacikuchyne.cz/jak-vyrobite/domaci-jitrocelovy-sirup-prirodni-vitaminova-bomba-proti-nemocem.html>

© DomáciKuchyně.cz

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?** Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- Domino Vodní trpaslíci.** Život vodních živočichů ztvárněný atraktivní formou. Těšit se můžete na originální kresby, zajímavé informace a tématické básničky.
<http://vis.bilekarpaty.cz/doc/pripravujeme-domino-vodni-trpaslici>
- Krajinou domova.** Žijeme v zemi s fascinující krajinou. Brzy vám ji uvidíte tak, jak jste ji doposud ještě neviděli. Více na www.ceskatelevize.cz/krajinoudomova

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy, firem

- Dobrá rada pro toulky přírodou - ne každé opuštěné mládě je skutečně opuštěné!**
 Nejčastějším důvodem příjmu malých mláďat do záchranných stanic je lidská neznalost a snaha pomoci tam, kde to není potřeba.
 Zaječice zanechávají svá mláďata o samotě a vracejí se k nim pouze, aby je nakojily (1-2x denně), takže mláďata tráví většinu času o samotě. Je to však pro jejich dobro. Jejich matky dobře vědí, že mláďata chrání jejich ochranné zbarvení a nelze je vypátrat ani po čichu. Svou přítomností by k nim zaječice přilákaly predátory (lišky, psy, kuny), a tak by mláďata přímo ohrozily. Proto apelujeme na veřejnost, aby malé zajíčky nesbírala a nenosila do záchranných stanic. Mláďata, která jsou přitisknutá k zemi, nepískají, neběhají, nejsou opuštěná! Opuštěné či osiřelé mládě zajíce polního se pozná tak, že zmateně pobíhá a hlasitě píská.
 Po kontaktu s člověkem by zajíčky v přírodě nepřežili, matka by je nenakrmila. Obdobně jsou na tom mláďata srn. Mládě leží v trávě, před lidmi neutíká, matka ho chodí několikrát denně krmit, zdržuje se nedaleko, ale není vidět. Takového mláděte se nedotýkáme, nenecháme ho očichat a olízat psem a jdeme rychle pryč, matka poznává mládě čichem!
 Mnoho ptačích druhů vyvádí svá mláďata z hnízd v době, kdy ještě neumějí létat nebo létají jen nedokonale. Taková mláďata se učí létat sama a zpočátku je rodiče ještě několik dní krmí mimo hnízdo a zároveň je učí sbírat potravu.
 Pokud se takové ptačí mládě nenachází na místě, kde mu hrozí přímé nebezpečí (blízko frekventované silnice, v zahradě plné domácích koček...), je lepší jej nechat být.
 Pokusit se o záchranu ptačího mláděte má smysl, až když je vidět, že je zesláblé, není schopno se pohybovat nebo je poraněné.
 I u ostatních zvířat by jsme se měli držet starého známého pravidla „V přírodě se na nic nesáhá „.
 Naši pomoc potřebují jen viditelně zraněná, pohublá, promoklá či jinak divně se chovající zvířata (netopýr lezoucí po zemi...). Osiřelé mládě pobíhá zmateně, hlasitě píská, nebo je velmi slabé a leží na boku.
 Kontakt na příslušné záchranné stanice najdete na www.zvirevnouzi.cz . Vždy je lepší předat zvíře profesionálům, než něco v dobré víře pokazit.
- Kde všude můžete najít členy a partnery LÍSKY, <http://www.liska-evvo.cz/clenove>**

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

- Věděli jste, že 80 % fairtradového příplatku ([#Fairtrade](https://www.fairtrade.net/) Premium) za kávu a banány získávají drobní fairtradoví farmáři a pracovníci v Latinské Americe a Karibiku?
 Více se dozvíte ve zprávě, která uvádí fakta a čísla o dopadech Fairtrade. Úplná zpráva je k dispozici na www.fairtrade.net/impact-and-research.html

➤ STOP PALMOVÉMU OLEJI

Třetina indonéské produkce míří do evropských obchodních řetězců. Čtěte prosím složení výrobků, které používáte a nekupujte palmový olej! Přímo tak podporujete devastaci tropických deštných lesů a v důsledku narušení celého světového klimatu.

ČERNÁ OVCE BYZNYSU S PALMOVÝM OLEJEM ZTRÁCÍ KUPCE. VYBÍZÍME FIRMY, ABY UKONČILY SMLOUVY

Poté, co firma Nestlé minulý týden ukončila odběr palmového oleje od skupiny IOI Group, poslaly nevládní organizace včetně Greenpeace, Rainforest Action Network a další dopis stovkám značek a obchodníků, kteří nakupují palmový olej pro potravinářství, kosmetiku a biopaliva, s urgentní žádostí pro zbývající zákazníky IOI, aby s tímto kontroverzním dodavatelem palmového oleje okamžitě rozvázali své smlouvy.

MÁ TO SMYSL! Řekněte firmám, že nechcete palmový olej, který byl vypěstován na úkor pralesa:

www.greenpeace.cz/pralesy/

Vyhledávač potravin bez palmového oleje je zase o kus lepší, užitečnější a hezčí!

www.bezpalmovehooleje.cz

Vyhledávač potravin Bez Palmového Oleje udělal obrovský skok kupředu! V databázi je teď více než 10 tisíc potravin, z čehož přes 8 tisíc je BPO. Nyní můžete vyhledávat i mezi potravinami obsahujícími palmový olej a seznam produktů si můžete i stáhnout pro vlastní potřebu. U naprosté většiny výrobků je na webu k dispozici složení, fotka, popis, a dokonce i možnost koupit potravinu online v některém z e-shopů!

Více informací na stránkách Koalice proti palmovému oleji - <http://stoppalmovemuoleji.cz/>

Bannery k šíření najdete zde <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/logo.php>.

I váš hlas pomůže zabránit devastaci pralesů způsobenou člověkem - [Podepsat petici](#)

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Zdravě do života

Líska

Rozesílku připravuje a rozesílá **LÍSKA, z.s.** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.